

Διεύθυνση : Σταδίου 29, 105 59, Αθήνα ΠΡΟΣ: **Συνήγορος του Πολίτη (ΣτΠ)**
Πληροφορίες : Μ. Πικραμένου grains@ktrp.fms.gov.gr
Τηλέφωνο : 2131516123
Ηλ. Ταχ. : mpikra@npepou.gov.gr ΚΟΙΝ. : **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών
Υποθέσεων**
- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Κοινωνικών
Ασφαλίσεων
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως

**ΘΕΜΑ: «Θέματα Ψηφιακού Μητρώου Ατόμων με Αναπηρία και Υποσυστήματος
Κάρτας Αναπηρίας»**

Σχετ.: Έγγραφο του στο με Α.Π. 307924/71032/2022/29-12-2022

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, σας ενημερώνουμε ότι με τις διατάξεις του ν. 4961/2022 (Α' 146) θεσπίστηκε η Εθνική Πύλη Αναπηρίας, η οποία συντίθεται από επιμέρους συστήματα. Μέρος των εν λόγω συστημάτων αποτελεί το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (εφεξής Ψηφιακό Μητρώο) και το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας.

Α. Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία

Βάσει του άρθρου 105 του ανωτέρω νόμου και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας Κοιν. Υπουργικής Απόφασης «Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας» (Β' 932/2023), στο Ψηφιακό Μητρώο καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από αρμόδια Αρχή Πιστοποίησης της αναπηρίας και υγειονομική κρίση. Ως αρμόδιες Αρχές Πιστοποίησης νοούνται:

- (α) το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) του ε-Ε.Φ.Κ.Α.
- (β) η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.)
- (γ) η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.)
- (δ) η Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.)

Η τροφοδότηση του Ψηφιακού Μητρώου συντελείται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό και διαλειτουργικό τρόπο, με σκοπό τη διασφάλιση του μέγιστου βαθμού προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, βάσει της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, αλλά και της αποφυγής λαθών από χειροκίνητες καταχωρήσεις. Ως εκ τούτου, το Ψηφιακό Μητρώο τροφοδοτείται κατά την έναρξη λειτουργίας του με όλες εκείνες τις πιστοποιήσεις αναπηρίας, οι οποίες είναι διαθέσιμες σε ψηφιακή μορφή, τηρούνται σε βάσεις δεδομένων των αρμόδιων Αρχών Πιστοποίησης και για τις οποίες έχουν αναπτυχθεί διαλειτουργικότητες μεταξύ της κάθε Αρχής Πιστοποίησης και του Ψηφιακού Μητρώου. Στο ίδιο πλαίσιο, στην ατομική καρτέλα του πολίτη διαβιβάζεται διαλειτουργικά μόνο η πληροφορία και τα πεδία της πιστοποίησης που είναι ψηφιακά διαθέσιμα. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος προχωρήσει σε έκδοση νέας πιστοποίησης ή αναθεωρήσει την υφιστάμενη και τα πεδία αυτά καταστούν ψηφιακά διαθέσιμα, τότε το Ψηφιακό Μητρώο θα ενημερωθεί αυτόματα. Εκ των ανωτέρω καθίσταται αντιληπτό ότι η διαλειτουργική ψηφιακή σύνδεση της κάθε Αρχής Πιστοποίησης και του Ψηφιακού Μητρώου αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ένταξη του ατόμου στο Ψηφιακό Μητρώο.

Αξίζει να υπογραμμιστεί ότι η ύπαρξη ή μη πληροφοριών στο Ψηφιακό Μητρώο, βάσει της ενεργής πιστοποίησης αναπηρίας ενός ατόμου, δεν επηρεάζει σε καμία περίπτωση τις παροχές που το πρόσωπο λαμβάνει. Η τυχόν απουσία πληροφοριών ή καταχώρηση του ίδιου του ατόμου στο Ψηφιακό Μητρώο εδράζεται μόνο είτε στην απουσία ανάπτυξης των απαραίτητων διαλειτουργικότητων, είτε στην απουσία των συγκεκριμένων πεδίων από την Αρχή Πιστοποίησης.

B. Κάρτα Αναπηρίας

Βάσει του άρθρου 106 του ανωτέρω νόμου και της κατ' εξουσιοδότηση της παραπάνω αναφερόμενης εκδοθείσας Κοινής Υπουργικής Απόφασης, στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση σε ισχύ και είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Η Κάρτα αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου και την ιδιότητα του ατομου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται αντιληπτό ότι η έκδοση της Κάρτας Αναπηρίας προϋποθέτει τόσο την ύπαρξη ενεργής πιστοποίησης αναπηρίας, όσο και σωρευτικά την ένταξη στο Ψηφιακό Μητρώο. Ο λόγος που αυτό καθίσταται απαραίτητο είναι ότι η έκδοση της Κάρτας Αναπηρίας συντελείται αποκλειστικά μέσω της αξιοποίησης των διαλειτουργικότητων που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ του Ψηφιακού Μητρώου και του Υποσυστήματος Κάρτας Αναπηρίας, έτσι ώστε ο πολίτης να μπορεί να εκδίδει την κάρτα χωρίς να προσκομίζει έγχαρτες βεβαιώσεις.

Γ. Σχολιασμός επί σημείων επιστολής του Συνήγορου του Πολίτη

Οι πιστοποιήσεις αναπηρίας που εκδίδει κάθε Αρχή Πιστοποίησης αποτελούν διοικητικά έγγραφα κατά την έννοια του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας του ν. 2690/1999 (Α' 45) και

τηρούνται στις εν λόγω δημόσιες υπηρεσίες, έτσι ώστε οι κατά το νόμο ενδιαφερόμενοι να μπορούν να ασκήσουν ιδίως το δικαίωμα πρόσβασης τους σε αυτά, καθώς και λοιπά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ένστασης/προσφυγής.

Επιπρόσθετα, στο π.δ. 25/2014 (Α'44) ορίζονται οι βασικές αρχές ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης και ψηφιοποίησης εγγράφων, την ευθύνη των οποίων φέρει κάθε φορά ο Φορέας έκδοσης του διοικητικού εγγράφου. Τούτο εδράζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο κάθε Φορέας είναι αποκλειστικός υπεύθυνος για την αρχειοθέτηση των εγγράφων που αυτός εκδίδει. Ομοίως, πέραν των κανόνων ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης και ψηφιοποίησης εγγράφων, το προαναφερθέν προεδρικό διάταγμα θέτει και συγκεκριμένους κανόνες για την εκκαθάριση και καταστροφή εντύπων και ηλεκτρονικών εγγράφων, με αρμοδιότητα και πάλι του Φορέα έκδοσης του εγγράφου.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω νομοθεσίας και εν γένει λογικής, το Ψηφιακό Μητρώο εν τοις πράγμασι δεν δημιουργήθηκε για να αποτελέσει σημείο αρχειοθέτησης ή αποθετήριο όλων των πιστοποιήσεων αναπηρίας που έχουν εκδοθεί από όλες τις αρμόδιες Αρχές Πιστοποίησης της Χώρας, αλλά αντ' αυτού έχει ως σκοπό την καταγραφή όλων των ατόμων που διαθέτουν ενεργή πιστοποίηση αναπηρίας, καθώς και την καταγραφή συγκεκριμένων πεδίων πληροφοριών των πιστοποιήσεων αυτών. Για ακριβώς αυτούς τους λόγους, το Ψηφιακό Μητρώο δεν τηρεί ιστορικότητα των πιστοποιήσεων αναπηρίας και παρέχει προσωποποιημένη εικόνα μόνο των ενεργών πιστοποιήσεων αναπηρίας.

Εκ των ανωτέρω, καθίσταται αντιληπτό ότι η τήρηση και ψηφιοποίηση των διοικητικών εγγράφων – όπως για παράδειγμα των πιστοποιήσεων αναπηρίας – αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της Αρχής έκδοσης αυτών.

Ειδικότερα για τα θέματα ανάπτυξης διαλειτουργικότητας, αυτές ρυθμίζονται μεταξύ άλλων με το ν. 3979/2011 (Α'138), το ν. 4623/2019 (Α'134) και την κατ' εξουσιοδότηση αυτών δευτερογενή νομοθεσία (βλ. υπ' αριθμ. 118944 ΕΞ 2019/23-10-20129/Β/3990). Πιο συγκεκριμένα, μέσω αιτήματος στο Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ένα Φορέας μπορεί να αιτηθεί είτε τη χρήση υπαρχουσών διαδικτυακών υπηρεσιών (ws), είτε τη δημιουργία μιας μη υφιστάμενης διαδικτυακής υπηρεσίας. Χρησιμοποιώντας για παράδειγμα το Ψηφιακό Μητρώο, αρμόδιος για την αίτηση χρήσης υπαρχουσών ws είναι ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) ως κύριος του Ψηφιακού Μητρώου, ενώ αρμόδια για την αίτηση δημιουργίας μη υφιστάμενου ws είναι η κάθε Αρχή Πιστοποίησης. Επιπλέον, η Αρχή Πιστοποίησης που αιτείται στο ΚΕΔ τη δημιουργία μη υφιστάμενου ws είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία του.

Τέλος για τα θέματα διασύνδεσης της φορολογικής διοίκησης με λοιπές Αρχές Πιστοποίησης, με εποπτευόμενες από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, θα πρέπει να αποταθείτε στο Υπουργείο Οικονομικών και τα αρμόδια Υπουργεία που εποπτεύουν τις εν λόγω Αρχές Πιστοποίησης.